

PLÁN PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Gymnázium, Moravský Krumlov

školní rok: 2023 - 2024

Sestavil: Mgr. Miloš Klíma

Cíle

Základním principem preventivní strategie uplatňované na naší škole je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. V tomto smyslu povedou pedagogové systematicky studenty k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech, respektujících identitu a individualitu žáka, a budou rozvíjet zejména pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka, respekt k individualitě každého jedince, humánní a tolerantní jednání, jednání v souladu s právními normami a s důrazem na právní odpovědnost jedince. Dále vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času studentů a průběžné sledování situace ve škole z hlediska rizik výskytu sociálně-patologických jevů a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení.

Cílovou skupinou preventivního programu jsou všichni studenti školy. Místní DDM, zákl. umělecká škola sice nabízí možnosti sportovního, kulturního a jiného vyžití, ale nabídky od různých organizací jsou téměř vždy za peníze. Nejvíce jsou ohroženy studenti sekundy - kvinty ze sociálně a citově slabších prostředí. Tyto děti neumějí využívat volného času, většinou mají dost peněz, protože se rodiče svou nepřítomností snaží vynahradiť penězi, a právě tyto děti se často potom stávají členy různých part. Čím jsou starší, tím více spěchají ověřit si svou dospělost. Nebezpečí se zvyšuje ještě u těch dětí, které žijí v rozvedených rodinách. Proto podstatná část preventivního působení naší školy směřuje k mladším studentům.

Plán preventivního působení školy na studenty zahrnuje tyto oblasti:

1. Boj proti drogovým závislostem, alkoholismu a kouření.
2. Sexuální výchova a boj proti šíření choroby AIDS.
3. Výchova k manželství a rodičovství.
4. Ohrožování mravní výchovy mládeže, týrání a sexuální zneužívání dětí.
5. Vytváření právního vědomí.
6. Adaptace žáků a umění učit se, zdravý způsob života.
7. Mimoškolní zájmové aktivity.
8. Zneužívání virtuálních drog (počítače, televize a video) a patologické hráčství (gambling).
9. Záškoláctví.
10. Šikanování, vandalismu a jiných forem násilného chování (divácké násilí).
11. Xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu.

Plán vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ze dne 29. srpna 2000 č. j. 14 514/2000 – 51, Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance ze dne 23. března 1999 č.j. 14 423/99-22, Metodického pokynu k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví ze dne 11. března 2002 čj. 10 194/2002-14 a Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství.

V oblasti protidrogové prevence, boje proti alkoholismu a kouření:

ad.1/

Prevenici zneužívání návykových látek chápat v kontextu sociálně negativních jevů, jako je šikanování, vandalství, brutalita, patologické hráčství, xenofobie apod.

ad.2/

Zahrnout problematiku nejenom zakázaných drog, ale i volných drog (alkohol a tabák), zaměřit se i na běžně dostupné těkavé látky (lepidla, plyny, aerosoly), pozornost věnovat i steroidům a zneužívání léků.

ad.3/

Zabezpečit možnost volnočasových aktivit organizovaných školou, místním DDM a tělovýchovnou jednotou.

ad.4/

Poskytnout rodičům základní informace týkající se drog, včetně postojů školy k protidrogové problematice. Zajišťovat v případě potřeby poradenské služby specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro studenty, rodiče a učitele.

ad.5/

Zajistit možnost vyhledávání informací na Internetu pro širokou studentskou veřejnost.

ad.6/

Doplňovat průběžně novými materiály knihovnu a videotéku pro potřeby ostatních pedagogů.

ad.7/

Zajistit aktuální obměnu informačního panelu, kde budou důležité informace zpřístupněny studentům a rodičům. Zapojit do přípravy a realizace studenty mající o danou problematiku zájem

ad.8/

Využívat schránku důvěry jako důležitý komunikační prostředek mezi studenty s drogovým i jiným problémem a preventivou.

V oblasti sexuální výchovy:

ad.1/

Přistoupit k AIDS jako k realitě, která představuje nebezpečí pro celé lidstvo. Cílem je poskytnout studentům znalosti o AIDS a jiných sexuálně přenosných chorobách a seznámit je s prostředky k ochraně před infekcí.

ad.2/

Zaměřit se na poznání sebe sama, umění komunikace, vyjasnění životních vzorů a představ o budoucím partnerovi až ke způsobu jeho výběru. Příprava na roli rodičů, partnerů a manželů.

V oblasti zdravého životního stylu:

ad.1/

Zde se zaměřit na etické normy, jejichž dodržování je základním předpokladem normálního chodu společnosti. Vzhledem k tendencím mladých lidí upřednostňovat především svá práva a tvrdou kritiku směrem ke společnosti starších, seznamovat je především s povinnostmi, jejichž samozřejmým dodržováním vytváří člověk svou morální hodnotu v očích druhých.

ad.2/

Zde odstraňovat pocit "přetížení" u žáků. Naučit se řešit stresové situace. Osvojit si správnou organizaci dne /míru volného času/. Vytvořit ve studentech vědomí dobrovolně přijaté povinnosti studovat -dosahovat uspokojení právě z výsledků své práce nikoli plané zábavy.

K dosahování těchto cílů projednat v předmětových sdruženích využití vhodných tematických celků k působení přímo v rámci výuky. Podstatná část působení bude zabezpečena formou přednášek - besed s odborníky v dané oblasti.

ad.3/

Vytvářet podmínky pro spolupráci s rodiči a osvětově působit na rodiče v oblasti zdravého životního stylu a v oblasti prevence problémů ve vývoji a výchově dětí a mládeže.

V oblasti mimoškolní zájmové činnosti:

ad.1/

Nabídnout studentům co nejširší spektrum zájmové tělovýchovné, kulturní a výtvarné činnosti ve formě kroužků. Při jejich činnosti spolupracovat s místním DDM a tělovýchovnou jednotou.

ad.2/

Celoročně organizovat sportovní soutěže v různých sportech a nabídnout tak studentům nové alternativy využití volného času. Na konci školního roku vyhodnotit výsledky této mezitřídní soutěže a odměnit vhodnou formou nejlepší třídy.

V oblasti zneužívání virtuálních drog a patologického hráčství:

ad.1/

Důsledně prosazovat zákaz jakýchkoliv hazardních her ve škole a jejím okolí. Nabídnout studentům nové alternativy využití volného času.

ad.2/

Vysvětlovat rozdílnost pojmu užívání a zneužívání virtuálních drog.

V oblasti záškoláctví:

ad.1/

Důsledně sledovat docházku zejména problémových studentů. Spolupracovat přitom co nejvíce s rodiči.

V oblasti šikanování, vandalismu a jiných forem násilného chování:

ad.1/

Dodržovat specifický program proti šikanování, který dokáže případný výskyt brzy odhalit a účinně vyřešit.

ad.2/

Pokud se případ šikany vyskytne, snažit se vidět každý konkrétní případ zvenčí i zevnitř.

ad.3/

Spolupracovat s odborníky, popř. i nestátními organizacemi zabývajícími se prevencí šikanování (kriminalisté pro mládež, sociální kurátoři, dětský psychiatr,...)

V oblasti xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu:

ad.1/

Důsledně potírat jakékoliv náznaky zejména rasismu a antisemitismu. Vysvětlovat studentům nutnost soužití bez intolerance jako jedinou cestu soužití národů, národnostních menšin a lidí různého náboženského vyznání.

Studentský parlament

Studenti zde mají možnost spolupodílet se na chodu školy, jejích pravidlech a učit se utvářet a formulovat vlastní názory a postoje, což přispívá ke zdravému rozvoji zdravě sebevědomé osobnosti schopnější odolávat negativním společenským jevům.

Školní časopis : Studentská epopej

Školní noviny se budou v pravidelných rubrikách věnovat tématu prevence. Studenti tak budou mít možnost získat množství informací o patologických jevech a jejich prevenci a v neposlední řadě jim také tato aktivita nabízí smysluplné využití volného času.

Konzultační hodiny: vymezený čas pro konzultaci studentů se školním metodikem prevence

Informační nástěnka

Na chodbě před učebnou č. 1 je umístěna nástěnka sloužící pro předávání informací z oblasti primární prevence, výchovy ke zdravému životnímu stylu a sexuální výchově.

Mimoškolní zájmová činnost

Pravidelné zájmové kroužky:

Basketbal, volejbal: 2 h. týdně

Florbal: 1 h týdně

Posilování: starší chlapci a děvčata 2h

Lyžování: 4 leté studium, týden v Alpách

Vodáctví: 4 leté studium, jednodenní sjíždění řeky, týdenní kurz na Vltavě

Sborový zpěv: 2 h. týdně

Přírodovědná oblast: týdenní ekologický kurz

Školní soutěže

Soutěže ve stolní tenise, basketbalu, fotbalu, florbalu, atletice.

Realizace MPP a spolupráce s vedením školy a ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky

Na realizaci minimálního preventivního programu se podílet ve spolupráci s vedením školy, výchovným poradcem a předmětovými komisemi, zejména biologie, výtvarné výchovy, tělesné výchovy a společenských věd.

Podle možností a zájmu zajistit odborníky z oblasti protidrogové prevence a sexuální výchovy.

Uplatňovat především diferencované přístupy zejména ve vztahu k věku a osobnostním zvláštnostem cílových skupin.

Minimální preventivní program pravidelně jednou ročně vyhodnocovat a sledovat i jeho celkovou účinnost a průběh.

Za realizaci Minimálního preventivního programu zodpovídá školní metodik prevence, který koordinuje práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků.

O průběhu naplňování Minimálního preventivního programu školní metodik prevence informuje vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocuje aktuální situaci ve škole.

S minimálním preventivním programem jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci, kopie je umístěna ve sborovně. Aktuální informace jsou umísťovány na nástěnku, popřípadě sdělovány třídním učitelům.

Program tematických celků se studenty ve formě přednášek, besed, interaktivních her a výuky:

Návaznost na komplexní program (přiložen k plánu školy) a výuku zejména v hod. biologie, chemie, ZSV.

Prima

- stavba a funkce pohlavních orgánů, činnost a funkce hormonů, fyziologická podstata oplození, vývoj jedince
- drogy - kolik je na světě drog, konkrétní informace o účincích drog a jejich vlivu na psychiku a tělesné zdraví
- jak byste se rozhodli? - nácvik odmítnutí nabízené drogy, cigarety a alkoholu
- drogy a zákon
- prevence násilí, řešení konfliktů, nebezpečí šikany, domácí a divácké násilí
- člověk a rodinný život - mravní a právní předpoklady pro uzavření manželství, příčiny rozvodovosti, mravní a právní důsledky rozvodu, význam zákona o rodině, péče státu o rodinu
- sociální politika státu - význam zákona o rodině, péče státu o rodinu
- sociální psychologický výcvik /sebepoznávání, společenské role, volba povolání/

Sekunda

- vztahy mezi lidmi - přátelství a láska, volba partnera, antikoncepce, sexuální deviace, promiskuita, pohlavní choroby, AIDS
- citový, rodinný, pracovní a občanský život jako různé stránky lidského života
- hledání smyslu lidského života, význam život. zkušenosti, problémy náhražkových forem životních aktivit
- umění komunikace – umění naslouchat, hovořit a přesvědčit, co poradit, když má někdo problém s návykovými látkami
- reklama, kyberšikana a jak se jí bránit
- Asertivita, neverbální komunikace

Tercie, 1. r o č n í k

- psychické, fyzické a sociální důvody drogové závislosti, přehled drog a jejich účinků
- škodlivé účinky drog vyráběných z rostlin ,kyberšikana
- vztahy mezi lidmi - volba partnera, příprava na manželství, potrat, neplodnost, impotence, frigidita

- co je společné a co rozdílné v prožívání lásky podle možností u muže a ženy
- adaptace studentů, teorie učení, paměť, pozornost, vnímání
- teorie řešení konfliktu, útek k drogám
- teorie skupin, postavení ve skupině, odmítání závadových skupin
- aktivační vlastnosti osobnosti, motivace, potřeby, zájmy a záliby, aspirace, životní plány
- využití psychologických poznatků v praxi

Kvarta, 2. r o č n í k

- relaxační techniky, zvládání stresu
- *v ý z n a m p r á v n í r e g u l a c e v m e z l i d s k ý c h v z t a z í c h*
- základní právní pojmy, právní řád, zákonnost a právní vědomí, výklad práva

Kvinta, 3. r o č n í k

- zdravý životní styl - zásady životosprávy, poruchy výživy
- sexuální výchova /stavba rozmnož. soustavy, pohlavní nemoci, různé způsoby anti-koncepce, AIDS/
- základní zásady péče o dítě
- prevence násilí a zvládání konfliktů, rasismus, xenofobie, antisemitismus a sekty
- rodinné právo, manželství, rodina - funkce
- vztah ekonomie a ekologie
- typologie, testy osobnosti, psychohygiéna

Sexta, 4. r o č n í k

- rozbor aktuálního dění
- teorie asertivity
- besedy dle přání studentů - psycholog, ekonom, ekolog,...

Aktivity pro rodiče a veřejnost:

- nabídka propagačních materiálů o drogách
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáků s drogami (viz příloha č. 1)
- na třídních schůzkách hovořit o nebezpečí drog zejména u studentů vyššího stupně
- informace pro rodiče:
- O drogách. Jak poznám, že moje dítě alkohol nebo drogy bere? (viz příloha č. 2)
- Doporučení rodičům, jejichž dítě má problémy s návykovými látkami. Čemu se vyhnout? (viz příloha č. 3)
- O šikaně. Definice pojmu. Varovné signály pro rodiče. Co tedy dělat ? (viz příloha č.4)

CO BY MĚLI STUDENTI VĚDĚT O DROGÁCH V URČITÉM VĚKU?

PRIMA, SEKUNDA (14 - 15 LET)

- mají mít širší informace o návykových látkách
- mají umět posoudit nejen okamžitý, ale i dlouhodobý vliv užívání drog na život
- mají znát dopad zneužívání drog na společnost a bezpečný kyberprostor
- mají mít pokročilé dovednosti odmítnutí tlaku vrstevníků
- posilovat jejich zodpovědnost při aktuálním rozhodování, umět odmítnout nabízenou drogu

STUDENTI VYŠŠÍHO STUPNĚ

1. - 4. Ročník, tercie - sexta (15 - 19 let)

- mají být schopni posoudit rizika braní drog v souvislosti s vlastními životními cíli
- mají umět kriticky přistupovat k osobnostem, které jsou pro ně vzory
- mají rozumět vlastnímu hodnotovému systému
- posilovat jejich pozitivní obraz sebehodnocení

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

POSTUP ŠKOLY PŘI SELHÁNÍ PREVENTIVNÍCH OPATŘENÍ ŠKOLY (podrobněji rozepsáno v krizovém plánu školy)

1. V případě podezření na zneužívání návykových látek:
 - provést diskrétní šetření a pohovor se žákem
2. při důvodném podezření:
 - okamžité kontaktování rodičů event. zákonných zástupců žáka
 - při negativní a nespolupracující reakci rodiny uvědomit sociální odbor
3. Při průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole nebo v případě, že žák je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) v době vyučování ředitel školy nebo pracovník školy pověřený dle pokynu ministra:
 - kontaktuje zdravotnické zařízení a zároveň uvědomí rodiče, popř. zákonné zástupce
 - uvědomí ŠÚ
4. V případě dealerství nebo podezření na porušení § 217 trestního zákona (ohrožení mravní výchovy dítěte) nebo zanedbání povinné péče:
 - uvědomí oddělení péče o dítě, odd. sociální prevence sociálního odboru OÚ
 - oznámí věc Policii ČR

Příloha č. 2

Informace pro rodiče:

JAK POZNÁM, ŽE MOJE DÍTĚ ALKOHOL NEBO DROGY BERE?

- Změnila se osobnost Vašeho dítěte v poslední době v nějakém významném ohledu?
- Má časté výkyvy nálad?
- Straní se Vás? Je zlostný nebo depresivní?
- Tráví hodně času ve svém pokoji sám?
- Ztratil zájem o školu a o vyučování, případně další aktivity, např. sport?
- Zhoršil se jeho prospěch?
- Přestal trávit čas se starými kamarády? Přátelí se s dětmi, které se Vám nelíbí?

Nesvěřuje se a nemluví o tom, kam chodí a co dělá?

- Máte pocit, že se Vám doma ztrácí peníze nebo věci (peníze potřebné na alkohol a drogy) nebo máte pocit, že má víc peněz, než byste očekávali (peníze získané z prodeje drog)?
- Reaguje nepřiměřeně, když s ním mluvíte o alkoholu a o drogách nebo se snaží změnit téma?
- Lže nebo podvádí?
- Pozorujete fyzické příznaky užívání drog nebo alkoholu? Rozšířené nebo zúžené zornice? Nejasné vyjadřování a myšlení?
- Ztratilo Vaše dítě zájem o koníčky? Ztratilo motivaci, nadšení a vitalitu?
- Našli jste někdy důkazy užívání drog nebo alkoholu, prášky, lahve?
- Zhoršil se vztah dítěte k členům rodiny?
- Zdá se Vaše dítě být nemocné, unavené a protivné ráno, po možném užití drog předešlý den?
- Přestalo se Vaše dítě o sebe starat, změnil se jeho styl oblečení?
- Zdá se být méně soustředěný?

Příloha č. 3

DOPORUČENÍ RODIČŮM, JEJICHŽ DÍTĚ MÁ PROBLÉMY S NÁVYKOVÝMI LÁTKAMI

A. Co dělat

Jestliže je dítě pod vlivem drog a hrozí otrava, **neváhejte zavolat lékaře**. Používání drog není trestné, a dítěti proto žádný soudní postih nehrozí. S dítětem pod vlivem drog nemá smysl se hádat. Vážný rozhovor odložte na pozdější dobu.

- Nespoléhejte na zázračné okamžité řešení, ale spíše na dlouhodobou výchovnou strategii. Jejím základem je **nepodporovat a neusnadňovat pokračující braní drog, naopak odměňovat každou změnu k lepšímu** a povzbuzovat k ní. To, že taková strategie nepřináší vždy okamžitý prospěch ještě neznamená, že je neúčinná. Může se totiž jednat o příliš velký problém, jehož řešení vyžaduje více času a spojenců.
- Získejte důvěru dítěte a naslouchejte mu. To je těžké, zvláště když říká a hlavně dělá z hlediska rodičů nesmysly a když hájí hodnoty pro rodiče nepřijatelné. **Vyslechnout dítě ale ještě neznamená přistupovat na jeho stanovisko.**
- Naučte se s dítětem o alkoholu a drogách mluvit. **Bude-li dítě nějakou drogu obhajovat, vyslechněte ho, ale opatřete si protiargumenty.**
- Uvědomte si své možnosti. Dítě, které bere drogy nebo pije, bývá většinou nezralé a neschopné se o sebe postarat. **Může tisíckrát pohrdat názory rodičů, ale většinou si nedokáže opatřit základní prostředky k životu. V tom je Vaše šance a síla.** Určitou základní péči jste sice povinni nezletilému dítěti poskytnout, ale mělo by cítit, že Vaše péče je jiná, když se chová rozumně a když ne. Cílem je, aby dítě pochopilo, že skutečná samostatnost předpokládá schopnost se o sebe postarat.
- Vytvořte zdravá rodinná pravidla. **Dítě by mělo vědět, jaké předvídatelné důsledky bude mít jeho jednání.** Mělo by mu být jasné, že je výhodnější, když se bude chovat přijatelně.
- **Jestliže dospívající není ochoten ke změně, měl by nést důsledky.** To se samozřejmě netýká situací, kdy je ohrožen život, např. při předávkování. (Teprve až vážné problémy, které drogy způsobí, jsou často důvodem k léčbě a změně).
- Předcházejte nudě. **Musíte počítat s tím, že může být nutné trávit v prvním období s dítětem mnohem více času.** Měli byste mít přehled, kde je, co dělá, zamyslet se nad jeho denním programem a životním stylem.
- **Pomozte mu se odpoutat od nevhodné společnosti.** To má pro překonání problému často podstatný význam. Jestliže Vám potomek tvrdí, že si s lidmi, se kterými dříve bral drogy, chce jenom pobýt nebo si povídat, buď lže, nebo podceňuje nebezpečí. Někdy je možné uvažovat i změně prostředí.
- **Posilujte sebevědomí dítěte.** Najděte a udržujte křehkou rovnováhu mezi kritickým postojem vůči chování dítěte ("nelíbí se nám, že bereš drogy") a respektem vůči jeho osobnosti a lásce k němu ("vážíme si tě jako člověka a záleží nám na tobě"). Je to těžké, je to však nutné. **Stejně nutné je i oceňovat třeba drobné pokroky a změny k lepšímu. Je**

také třeba vidět silné stránky dítěte, jeho možnosti a dobré záliby, které má možná z předchozí doby a na které se dá navázat.

- **Spolupracujte s dalšími dospělými.** Velmi důležitá je spolupráce v rodině. Rodiče by se měli ve výchově problémového dítěte dokázat domluvit. Jenom tak totiž nebude dítě uzavírat spojenectví s tím rodičem, který mu právě víc povolí. Důležitá je i spolupráce v rámci širší rodiny (babička), spolupráce s léčebnými zařízeními, školou, případně dalšími institucemi. Často až vážně míněná hrozba ústavní výchovy, nebo hrozba ohlášení krádeže v domácnosti na policii mohou přimět dospívajícího přijmout léčbu.
- Osvědčuje se také, když rodiče dětí s těmito problémy spolu hovoří v rámci skupinové terapie nebo svépomocné organizace. Dokáží se navzájem pochopit a předávají si užitečné zkušenosti.
- Buďte pro dítě pozitivním modelem. K tomu je nutné, abyste myslel i na své zdraví a svoji tělesnou a duševní kondici a abyste měl své kvalitní zájmy.
- **Neváhejte vyhledat profesionální pomoc pro sebe, jestliže dítě odmítá.** V případě manželských nebo partnerských problémů se můžete např. obrátit na poradnu pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy. Pamatujte, že zvládnutím problémů zvyšujete i šanci na ovlivnění dítěte.
- Přístup k dítěti, které má problémy s alkoholem nebo jinou drogou, shrnuje anglické slovo "tough love". V češtině to znamená "tvrdá láska". Myslí se tím dobrý vztah k dítěti, snaha mu pomoci, ale zároveň cílevědomost a pevnost.

B. Čemu se vyhnout

- **Nepopírejte problém.** Zbytečně by se tak ztrácel čas a rozvíjela se závislost na návykové látce.
- **Neskrývejte problém.** Někdo se za takový problém stydí a tají ho. Aby se dokázal v situaci lépe orientovat a citově i rozumově ji zvládat, měl by si naopak o problému s někým důvěryhodným a kvalifikovaným pohovořit. Měl by také hledat spojence.
- **Neobviňujte partnera.** Na to, abyste si vyřizovali s druhým rodičem dítěte staré účty a navzájem se obviňovali, není naprosto vhodná doba. Minulost se změnit nedá, budoucnost naštěstí často ano.
- Nehleďte v dítěti zneužívajícím drogy spojence proti druhému rodiči.
- **Nezanedbávejte sourozence dítěte zneužívajícího alkohol nebo jiné drogy.** Sourozenci problémového dítěte jsou více ohroženi, problémem v rodině trpí a Vaši péči a Váš zájem potřebují.
- **Nezanedbávejte bezpečnost dalších lidí v domácnosti, zejména malých dětí.** Člověk pod vlivem alkoholu nebo drog jim může být velmi nebezpečný, i když by jim za normálních okolností neublížil. Je také třeba myslet na to, aby se drogami, které dospívající domů přinesl, neotrávil další sourozenec.
- **Nefinancujte zneužívání drog a neusnadňujte ho.** S tím souvisí i to, aby rodina zabezpečila cenné předměty a nenechala se okrádat. Krádež nemusí uskutečnit samotné dítě, ale jeho "kamarádi", kterým dluží za drogy. Jestliže začalo dítě zneužívat pervitin nebo opiáty bývá otázkou času, kdy se začnou ztrácet peníze a cenné předměty. Nejde tu jen o majetek, ale také o okolnost, že ukradený majetek slouží špatné věci - totiž rozvoji závislosti. Argument, že by si dítě opatřilo prostředky jinak, např. prostitucí nebo krádežemi, neobstojí. Pokud bude závislost pokračovat, je pravděpodobné, že k tomu dojde stejně.
- **Nedejte se vydírat.** Vyhrožování fetováním, útekem, prostitucí nebo sebevraždou je častým a oblíbeným způsobem vydírání rodičů. Ano, všechna tato rizika u závislých na drogách existují. Tím, že rodiče pod jejich tlakem ustupují, ovšem riziko nesnižují, ale zvyšují.
- **Nevyhrožujte něčím, co nemůžete nebo nechcete splnit.**
- **Vyhňte se fyzickému násilí.** Fyzické násilí většinou nevede k cíli. Často jen živí v dítěti, pocit ukřivdění, vede k sabotování snah rodičů a k útěkům.
- **Nejednejte chaoticky a impulzivně.**
- **Nevěřte tvrzení, že má dospívající drogy pod kontrolou, případně, že snižuje dávky a že drogu brzy vysadí.** Buďte připraveni na to, že dříve či později pravděpodobně přijde krize. Využijte ji a trvejte na změně životního stylu, případně na nějaké skutečně účinné formě léčby, jestliže není dospívající schopen zvládnout problém sám.

- **Do nekonečna neustupujte.** Požadavek, aby lidé, kteří berou drogy, do vašeho bytu nechodili, je rozumný.
- Nedělejte zbytečně "dusno". Parta a nevhodní přátelé by se tím stávali pro dítě ještě přitažlivější.
- **Nezabouchněte dveře navždy.** I když dítě odejde, je dobré být připraven mu pomoci, pokud přijme určité podmínky.
- **Neztrácejte naději. Vaším tichým spojencem je přirozený proces zrání.** I hrozivý problém se mnohdy podaří úspěšně zvládnout.

Příloha č. 4

ŠIKANA

Definice pojmu

Úmyslné a opakované ubližování slabšímu (neschopnému obrany) jedincem nebo skupinou, jak fyzické, tak i psychické, ponižování lidské důstojnosti, jde spíš o postoj než o čin.

Dominantní znak šikany – **bezmocnost oběti.**

Neoddělitelnou součástí problému je **skupinová dynamika.**

Varovné signály šikany pro rodiče

- dítě nemá kamaráda
- nechce jít do školy
- střídá různé cesty do školy a ze školy
- ztráta chuti k jídlu, neklidný spánek
- ztráta zájmu o učení
- výkyvy nálad, odmítá se svěřit, co ho trápí
- žádá peníze, často „ztrácí“ své věci
- přichází domů vyhladovělé, s potrhaným oblečením, s poškozenými školními pomůckami
- nedokáže uspokojivě vysvětlit svá občasná zranění (odřenyiny, modřiny, popáleniny)
- je nečekaně agresivní vůči sourozencům
- trpí zdravotními potížemi (bolesti hlavy, břicha, bolesti jsou někdy simulované)
- zdržuje se většinou stále doma

Co tedy dělat?

Připusťme, že několik výše uvedených signálů ve vás vzbudí určité podezření, že by mohlo jít o šikanování vašeho dítěte. Znovu podotýkáme, že ideální stav nastane, když se vám dítě svěří. Pochvalte ho, povzbudte, rozptýlte jeho obavy o tom, že žaluje. Vyzvedněte naopak jeho sílu a odvalu sdělit tyto závažné skutečnosti. Přesvědčte ho, že mu chcete pomoci a to potom musíte dodržet. Vyslechněte vaše dítě, dejte najevo, že jeho informace berete vážně (i když se vám mohou zdát malicherné či nepodstatné). Odložte veškerou práci, není nic důležitějšího, než situace vašeho dítěte. Poskytněte dítěti veškerou podporu. Pochopitelně, že odlišíte např. běžnou klukovskou šarvátku od skutečné šikany.

Konkrétní kroky

- Zjistěte přesně – pozor – „nevyslychejte jako vyšetřovatel“ – co, kdy, kde se odehrávalo, kdo další byl přítomen.
- Společně vytipujte svědky, kterým dítě ještě důvěřuje, o kterých ví, že nestojí na straně agresora a věří, že mu mohou pomoci.
- Poskytněte dítěti veškerou ochranu (např. při cestě do školy a ze školy, i za cenu, že se budete uvolňovat z práce).
- Poskytněte dítěti dostatek péče, více s ním komunikujte, věnujte se mu ve volném čase, odjeďte na chatu, chalupu či k prarodičům.
- Nemáte-li jistotu, že dítě nebude ohroženo během pobytu ve škole, ponechte je doma, ale pozor – pečlivě zvažte, zda v jeho situaci může být samo.
- Znovu dítě ubezpečte, že udělalo dobře, že vám vše sdělilo, mluvte s ním více než dříve.
- Zhodnoťte a to velice kriticky, co mohlo vyvolat stav, který skončil šikanou. Neobviňujte pouze školu, nastavte si „zrcadlo pravdy“. Neomlouvejte sami sebe, ani své dítě. Se svým zjištěním se v první fázi dítěti nesvěřujte, ale připravujte nápravu.

ŠKOLA:	Gymnázium Moravský Krumlov, příspěvková organizace
název dle žřizovací listiny	

Mezinárodní spolupráce, účast na mezinárodních projektech

1A Mezinárodní spolupráce

ANO NE

1B partnerská škola/partnerský projekt

		stát/státy
1	Gymnázium F. V. Sasinky ve Skálci	Slovensko
2	Obchodní akademie Laa an der Thaya	Rakousko
3	ERASMUS+	
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

Spolupráce školy s výrobními podniky a jinými podnikatelskými subjekty

Spolupráce s podniky a dalšími zaměstnavateli (nejen firmy a další podnikatelské subjekty, ale např. i zdravotnická a sociální zařízení, školy, veřejná správa – zaměstnavatelé dle charakteru vyučovaného oboru vzdělání)

2A Počet zaměstnavatelů, se kterými škola **systematicky** spolupracuje^{xx}.

2B Počet firem, se kterými škola realizuje **dlouhodobou** spolupráci.
^{xxx}

Název firmy	sídlo

2C Počet žáků, kteří absolvovali více jak 30 % odborné praxe nebo odborného výcviku ve firmách

^{xx} **systematická spolupráce se zaměstnavateli zahrnuje následující: smlouva o spolupráci, účast zaměstnavatelů u zkoušek, odborný výcvik v modelovém pracovním prostředí, škola vyjednává se zaměstnavateli obsah odborného výcviku a praxe, zaměstnavatelé se aktivně podílejí na náborových aktivitách školy a finančně školu/vybrané žáky podporují**

^{xxx} **dlouhodobá spolupráce – škola spolupracuje se zaměstnavatelem během uplynulých tří po sobě jdoucích školních roků a spolupráce i nadále pokračuje**

2D Uvedte počet středních škol, kde Vaši žáci strávili více jak 10 vyučovacích hodin a využívali přitom materiální vybavení této navštívené školy

2E Umožňuje Vaše škola stáže pedagogů u zaměstnavatelů:

ANO

NE

Výuka cizích jazyků

3A Počet učitelů ODBORNÝCH PŘEDMĚTŮ, kteří využívají metodu CLIL

0

3B Počet učitelů TEORETICKÝCH PŘEDMĚTŮ, kteří využívají metodu CLIL

2

3C Rodilí mluvčí:

jazyk	počet
AJ	
NJ	1
FJ	
RJ	
ŠJ	
jíný	

Spolupráce školy s ostatními vzdělávacími institucemi

- 4A Počet základních škol, se kterými Vaše škola spolupracuje (stačí číslo)
- 4B Počet středních škol, se kterými Vaše škola spolupracuje (stačí číslo)
- 4C Počet vysokých škol, se kterými Vaše škola spolupracuje (stačí číslo)

		počet zúčastněných žáků ZŠ
4D Akce SŠ pro žáky partnerské (či jiné) ZŠ		
1	Přijímačky nanečisto (březen 2024)	90
2	Přípravné kurzy k přijímacímu řízení (březen - duben 2024)	90
3	Divadelní představení školního divadelního souboru EĐAS (červen 2024)	150
4	Dny otevřených dveří (listopad 2023, leden 2024)	180
5	Laboratorní cvičení pro 1. stupeň ZŠ (duben-červen 2024)	90
6	Základy německého jazyka pro MŠ (březen 2024)	30
7		
8		
9		
10		

Poradenské služby ve škole

- 6A Školní psycholog
- ANO NE
- úvazek externí
- zdroj financování
- 6B Školní speciální pedagog
- ANO NE
- úvazek
- zdroj financování
- 6C Realizovala Vaše organizace ve školním roce 2023/24 stavebně-technické úpravy školního poradenského pracoviště?
- ANO NE
- Investovaná částka v tis. Kč
- 6D Nové materiální vybavení školního poradenského pracoviště ve školním roce 2023/24. (včetně pomůcek, nábytku, techniky, testových materiálů, příp. diagnostických nástrojů)
- ANO NE
- Investovaná částka v tis. Kč
- Pokud ANO, čím:
- 6E Žáci SŠ s odlišnými kulturními, životními podmínkami nebo s kombinací více sociálních faktorů.
- počet individuálních intervencí
- počet adaptačních dnů pro výše uvedené žáky
- počet spoluprací ŠPP při SŠ s ŠPP na ZŠ při začlenění výše uvedených žáků do SŠ
- počet konzultací výchovného/kariérového poradce SŠ (před nástupem do SŠ)
- 6F Spolupráce školních poradenských pracovišť SŠ se školními poradenskými pracovišti ZŠ.
- počet spoluprací ŠPP při SŠ s ŠPP při ZŠ